

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πληροφορίες: Δ. Χούτου-Περάκη
Τηλ. : 2310 99 6878 Fax: 2310 99 6872
e-mail: gramm-syg@ad.auth.gr
Κτίριο : Διοίκησης «Κ. Καραθεοδωρή»

Θεσσαλονίκη, 2 Ιουνίου 2017
Αριθμ. Πρωτ. 23327

ΘΕΜΑ: Έγκριση τροποποίησης Εσωτερικού Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νομικής.

ΣΧΕΤ.: Το έγγραφο με αριθμό Μ.881/4-4-2017 του Τμήματος Νομικής, με συνημμένο σχέδιο Εσωτερικού Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του.

ΠΡΟΣ

Τη Νομική Σχολή
του Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκη

Κοινοποίηση (με συνημμένο τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας):

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων
Γενική Διεύθυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης
Διεύθυνση Οργανωτικής & Ακαδημαϊκής
Ανάπτυξης
Τμήμα Β΄ Μεταπτυχιακών Σπουδών & Σύ-
ζευξης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με την
Έρευνα, Τεχνολογία & Καινοτομία
Ανδρέα Παπανδρέου 37 - Μαρούσι
151 80 ΑΘΗΝΑ

Σας γνωστοποιούμε ότι η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης του Α.Π.Θ., στη συνεδρίασή της με αριθμό 192/10-4-2017, αφού έλαβε υπόψη το σχετικό έγγραφό σας (με το συνημμένο σχέδιο Εσωτερικού Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματός σας) και τις διατάξεις του Ν. 3685/08, ενέκρινε την τροποποίηση των άρθρων 6, 7, 16, και 21 του Εσωτερικού Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νομικής.

Συνημμένα σας διαβιβάζουμε τον εν λόγω Εσωτερικό Κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματός σας.

Εσωτερική διανομή:

Γραμματεία Συγκλήτου

Με εκτίμηση
Ο Πρύτανης

Περικλής Α. Μήτσας
Καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολόγων
Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΚΛΗΤΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΘ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ 192/10-4-2017)

Η Νομική Σχολή του ΑΠΘ λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3685/2008, όπως ισχύει, της ΥΑ 158952/Β7/3-10-2014 (ΦΕΚ 2732 τ.Β'/13-10-2014), όπως τροποποιήθηκε με την ΠΑ 25755/29-6-2015 (ΦΕΚ 1547 τ.Β'/22-7-2015) και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΑΠΘ (αριθ. συνεδρ. ΣΕΣ 127/2-2-2011). Παρέχει επίσης δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3685/2008.

Άρθρο 1

Αντικείμενο - Σκοπός

Το ΠΜΣ έχει ως αντικείμενο την εμβάθυνση στους επιμέρους κλάδους της Επιστήμης του Δικαίου. Σκοπός του είναι η παροχή συστηματικών γνώσεων εξειδίκευσης στον αντίστοιχο κλάδο, ώστε οι κάτοχοι του απονεμόμενου Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) να γίνονται ικανοί για αυτοδύναμη έρευνα και να αποκτούν προσόντα εξειδίκευσης σημαντικά για την σταδιοδρομία τους. Η διδακτορική διατριβή καλλιεργεί και τεκμηριώνει την ικανότητα του υποψήφιου διδάκτορα για την επιστημονικώς δόκιμη συγγραφή πρωτότυπης ερευνητικής μονογραφίας.

Άρθρο 2

Τίτλοι Σπουδών

1. Το ΠΜΣ απονέμει:

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στις παρακάτω επιμέρους επιστημονικές κατευθύνσεις:

- α) Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου,
- β) Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης,
- γ) Διεθνών Σπουδών,
- δ) Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου,
- ε) Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου και
- στ) Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών

2. Η Νομική Σχολή απονέμει:

Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ):

στην επιστήμη του δικαίου

A. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ**Άρθρο 3****Προϋποθέσεις – προσόντα εγγραφής στο ΠΜΣ**

1. Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών για κτήση ΜΔΕ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Νομικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντίστοιχων Σχολών ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Ειδικά στις κατευθύνσεις: α. Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης, β. Διεθνών Σπουδών και γ. Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου, δ. Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου είναι δυνατή η εγγραφή και πτυχιούχων συναφών με το αντικείμενο τους Τμημάτων ή Σχολών Πανεπιστημίων πέραν της Νομικής, και ειδικότερα των κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών, διεθνών σχέσεων και δημόσιας διοίκησης. Τα κριτήρια επιλογής ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148 Τ.Α'16-7-2008).

2. Για την εισαγωγή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις επιμέρους κατευθύνσεις της Νομικής Σχολής: α) απαιτείται η επιτυχής συμμετοχή σε γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις σε δύο μαθήματα της κατεύθυνσης, οριζόμενα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης της Σχολής μετά από γνώμη των διδασκόντων των αντιστοιχών κατευθύνσεων, που λαμβάνεται το αργότερο μέχρι τα τέλη Μαΐου κάθε έτους, η οποία θα δημοσιοποιείται. Από τα δύο μαθήματα το ένα ορίζεται ως υποχρεωτικό για όλους τους εξεταζόμενους στην κατεύθυνση, ενώ το άλλο επιλέγεται από τον εξεταζόμενο μεταξύ περισσοτέρων μαθημάτων της οικείας κατεύθυνσης, οριζόμενων σύμφωνα με τα παραπάνω. Στην κατεύθυνση της Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου δεν ορίζεται υποχρεωτικό μάθημα, αλλά ο υποψήφιος εξετάζεται σε δύο από τα οριζόμενα ως εξεταστέα μαθήματα της κατεύθυνσης. Ο ορισμός των εξεταστέων μαθημάτων γνωστοποιείται το αργότερο έως τα τέλη Μαΐου κάθε έτους. β) Απαιτείται επίσης η επιτυχής γραπτή εξέταση στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα σε νομικό κείμενο γενικού περιεχομένου.

3. Οι εξετάσεις στις κατευθύνσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής γίνονται εντός του πρώτου δεκαπενθήμερου του Σεπτεμβρίου. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης ορίζει κατ' έτος ως εξεταστές για την βαθμολόγηση των γραπτών των υποψηφίων δύο καθηγητές της Σχολής καθώς και έναν ως αναπληρωματικό των κυρίων εξεταστών. Εξεταστές ορίζονται καθηγητές ή λέκτορες μεταξύ των διδασκόντων το εξεταζόμενο μάθημα και, εάν τούτο δεν είναι εφικτό, μεταξύ των διδασκόντων συναφή μαθήματα. Ως εξεταστές για την ξένη γλώσσα μπορούν να ορίζονται καθηγητές και λέκτορες της Σχολής ή και ένας δάσκαλος της αντίστοιχης ξένης γλώσσας στη Σχολή. Οι δύο εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρείται με τον τελικό χαρακτηρισμό: «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

4. Συμμετοχή στις εξετάσεις είναι δυνατή κάθε φορά για μία μόνο κατεύθυνση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής. Η σχετική αίτηση των υποψηφίων κατατίθεται στη Γραμματεία της Σχολής το τελευταίο δεκάημερο του Αυγούστου. Με την αίτηση οι υποψήφιοι συνυποβάλλουν αντίγραφο πτυχίου, αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας πτυχιούχου (όπου να αναγράφεται η ημερομηνία ορκωμοσίας και ο βαθμός πτυχίου), αντίγραφο του τίτλου σπουδών που αποδεικνύει την άριστη γνώση ξένης γλώσσας (Αγγλικά, ή Γαλλικά, ή Γερμανικά), εάν ενδιαφέρονται να απαλλαγούν από τις σχετικές εξετάσεις καθώς και αντίγραφο του τίτλου σπουδών που αποδεικνύει την άριστη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας (Αγγλικά, ή Γαλλικά, ή Γερμανικά, ή Ιταλικά, ή Ισπανικά) για την τυχόν λήψη πρόσθετων μορίων, στην περίπτωση που οι επιτυχόντες ανά κατεύθυνση υπερβαίνουν το ανώτατο όριο. Οι πτυχιούχοι Τμημάτων των Πανεπιστημίων της αλλοδαπής θα πρέπει να προσκομίσουν επιπρόσθετα

αντίγραφο της αναγνώρισης ισοτιμίας από το ΔΟΑΤΑΠ (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ). Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Νομικής ΑΠΘ ή της Νομικής Σχολής ΑΠΘ δεν χρειάζεται να καταθέσουν αντίγραφα του πτυχίου και της αναλυτικής βαθμολογίας. Τα έγγραφα (π.χ. τίτλοι σπουδών Πανεπιστημίων ή πιστοποιητικά γνώσης ξένων γλωσσών) που έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή, όταν προσκομίζονται σε ευκρινή φωτοαντίγραφα γίνονται αποδεκτά, υπό την προϋπόθεση ότι είναι επισήμως επικυρωμένα.

5. Οι υποψήφιοι που είναι πτυχιούχοι του Τμήματος Νομικής ΑΠΘ ή της Νομικής Σχολής ΑΠΘ και είχαν εξετασθεί επιτυχώς στο προαιρετικό μάθημα της ξένης γλώσσας στην προβλεπόμενη από το πρόγραμμα των προπτυχιακών τους σπουδών πλήρη έκταση απαλλάσσονται από τις εξετάσεις στο μάθημα αυτό για την εισαγωγή τους στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Απαλλάσσονται επίσης και οι κάτοχοι διπλώματος ή αναγνωρισμένης πιστοποίησης της άριστης γνώσης της ξένης γλώσσας σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C 2)

6. Εάν ο αριθμός των επιτυχόντων σε ορισμένη κατεύθυνση υπερβαίνει το οριζόμενο στο άρθρ. 4 του παρόντος ανώτατο όριο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής των εισακτέων:

α) Η επιτυχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2-4 του παρόντος άρθρου συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις. Ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, όταν το άθροισμα των βαθμών των δυο εξεταστών σε καθένα από τα δύο εξετασθέντα μαθήματα της κατεύθυνσης όπου εξετάσθηκε είναι τουλάχιστον δώδεκα (12), και παράλληλα επιτυγχάνει στο μάθημα της ξένης γλώσσας. Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν ως δέκα (0 - 10).

β) Η βαθμολογία σε κάθε εξετασθέν μάθημα (από 12 έως 20) με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 για το κάθε ένα και μέγιστη μοριοδότηση μέχρι επτά (7) μόρια ($20 \times 0,35=7$). Το μάθημα της ξένης γλώσσας (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά,) δεν λαμβάνει συντελεστή αξιολόγησης και αρκεί η επιτυχής εξέτασή του.

γ) Ο βαθμός πτυχίου (με βαθμολογική κλίμακα πέντε ως δέκα (5 – 10)), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη βαθμολογία ως πέντε (5) μόρια ($10 \times 0,5=5$).

δ) Η πιστοποιημένη άριστη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά) σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C 2) λαμβάνει συνολικά ένα (1) μόριο.

7. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου η επιλογή των εισακτέων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται για κάθε κατεύθυνση του Προγράμματος από επιτροπή, στην οποία μέτχουν όλοι οι εξεταστές των μαθημάτων της οικείας κατεύθυνσης. Η κατάταξη των επιτυχόντων γίνεται με βάση το βαθμό που έλαβαν, λαμβανομένων υπόψη και τριών δεκαδικών ψηφίων. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη ΓΣΕΣ της Σχολής.

8. Αν ο αριθμός των επιτυχόντων σε ορισμένη κατεύθυνση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στις παραπάνω εισαγωγικές εξετάσεις είναι μικρότερος από το προβλεπόμενο στο άρθρ. 4 του παρόντος για κάθε κατεύθυνση ανώτατο όριο εισαγομένων, εγγράφονται όλοι οι επιτυχόντες στις εξετάσεις υποψήφιοι. Αν ο αριθμός των επιτυχόντων στις εισαγωγικές εξετάσεις σε ορισμένη κατεύθυνση είναι μεγαλύτερος από το προβλεπόμενο για την κατεύθυνση όριο και υπάρχουν ισοβαθμούντες με τον τελευταίο εισαγόμενο σύμφωνα με τον πίνακα κατάταξης, τότε εγγράφονται όλοι οι ισοβαθμούντες.

Άρθρο 4.

Αριθμός εισακτέων στο ΠΜΣ

1. Ο αριθμός εισακτέων στο ΠΜΣ, για απόκτηση ΜΔΕ, δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' έτος τους είκοσι πέντε (25) για κάθε μία από τις έξι (6) κατευθύνσεις, και σε σύνολο τους εκατόν πενήντα (150). Σε περίπτωση που ο αριθμός των επιτυχόντων σε ορισμένη κατεύθυνση είναι μικρότερος των είκοσι πέντε (25) και υπάρχουν επιτυχόντες σε άλλες κατευθύνσεις πέραν του ορίου των είκοσι πέντε (25), οι κενές θέσεις μπορούν να μεταφέρονται στις άλλες κατευθύνσεις. Σε αυτήν την περίπτωση κάθε άλλη κατεύθυνση μπορεί να δεχθεί κατ' ανώτατο όριο τρεις (3) επιπλέον επιτυχόντες. Καταρχήν η μεταφορά λαμβάνει χώρα ισομερώς μεταξύ των επιμέρους κατευθύνσεων. Σε περίπτωση που ο κανόνας της ισομερείας αφήνει αδιάθετες θέσεις, αυτές πληρώνονται με σειρά συνολικής κατάταξης των επιτυχόντων με βάση τα μόρια που συγκέντρωσαν.
2. Επιπλέον του αριθμού των εισακτέων μπορεί να γίνονται δεκτοί δύο (2) υπότροφοι με βάση το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148 τ.Α'16-7-2008).

Άρθρο 5

Εγγραφή επιτυχόντων και δηλώσεις μαθημάτων

1. Οι εγγραφές των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας της Σχολής που έπεται της συνεδρίασης της ΓΣΕΣ, στην οποία επικυρώνεται ο πίνακας των επιτυχόντων. Η χρονική διάρκεια των εγγραφών είναι δέκα (10) ημέρες. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή είναι : α) φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας, και β) μία (1) φωτογραφία, εκτός αν κριθούν απαραίτητα και περαιτέρω δικαιολογητικά μετά από απόφαση της ΓΣΕΣ. Οι σχετικές δηλώσεις καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στην ατομική μερίδα του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.
2. Οι φοιτητές υποχρεούνται σε καταβολή συμβολικών διδάκτρων (τέλους εγγραφής) για την ολοκλήρωση της εγγραφής τους, καθώς και κατά την έναρξη του γ' εξαμήνου σπουδών. Το ύψος του τέλους εγγραφής καθορίζεται με την απόφαση της ΓΣΕΣ, με βάση την οποία προκηρύσσονται ετησίως οι εισαγωγικές εξετάσεις.
3. Οι φοιτητές θα πρέπει να δηλώσουν εγγράφως στη Γραμματεία της Σχολής το θέμα της διπλωματικής εργασίας που έχουν επιλέξει σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή ή λέκτορα. Η δήλωση γίνεται το αργότερο εντός του γ' εξαμήνου σπουδών και ως 15 Νοεμβρίου του οικείου ακαδημαϊκού έτους. Σε διαφορετική περίπτωση οι φοιτητές δεν έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στις εξετάσεις του γ' εξαμήνου οι οποίες λαμβάνουν χώρα το Φεβρουάριο.

Άρθρο 6

Χορήγηση υποτροφιών ή επαίνων αριστείας

Η Σχολή απονέμει: α) «έπαινο αριστείας» στον πρώτο εισαχθέντα κάθε κατεύθυνσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με βάση τα μόρια που συγκέντρωσε. Απονέμει επίσης σε αυτόν και εφάπαξ «υποτροφία αριστείας», η οποία συνίσταται στην απαλλαγή από το τέλος εγγραφής του πρώτου έτους. β) «υποτροφία αριστείας» στον αριστεύσαντα κάθε κατεύθυνσης, που έχει περατώσει επιτυχώς όλα τα μαθήματα του πρώτου έτους (α' και β' εξάμηνο σπουδών). Σε περίπτωση ισοβαθμίας περισσότερων μεταπτυχιακών φοιτητών σε μία κατεύθυνση η επιλογή μεταξύ τους γίνεται με βάση τα μόρια εισαγωγής στο ΠΜΣ. Εάν η Σχολή δεν διαθέτει τα απαραίτητα κονδύλια χορηγείται τόσο στην περίπτωση α) όσο και στην περίπτωση β) μόνον «έπαινος αριστείας». Η ΓΣΕΣ μπορεί να αποφασίσει επίσης την τροποποίηση του περιεχομένου των «υποτροφιών αριστείας» και αντί του χρηματικού ποσού να επιλέξει άλλη μορφή αυτής.

Άρθρο 7

Χρονική διάρκεια και προϋποθέσεις για την απονομή ΜΔΕ

1. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του ΜΔΕ ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα.
2. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης είναι δυνατόν, σε περίπτωση που υπάρχει ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας σε επίπεδο ΠΜΣ με ημεδαπό ή αλλοδαπό ΑΕΙ σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3685/2008, να αναγνωρίζεται ο χρόνος μεταπτυχιακών σπουδών που διανύθηκε σε ισότιμη πανεπιστημιακή μονάδα της ημεδαπής ή αλλοδαπής στο ίδιο επιστημονικό αντικείμενο και να συντέμνεται ανάλογα ο χρόνος της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου τούτου.
3. Οι φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πρέπει να περατώσουν τις σπουδές τους για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης σε δύο έτη (τέσσερα διδακτικά εξάμηνα). Η τελευταία εξεταστική περίοδος για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι αυτή του Σεπτεμβρίου με τη λήξη του τέταρτου εξαμήνου σπουδών. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις του κάθε μαθήματος και την επιτυχή περάτωσή του προϋπόθεση είναι ο φοιτητής να έχει παρακολουθήσει τα 4/5 των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος.
4. Με απόφαση της ΓΣΕΣ είναι δυνατό, ιδίως σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα του χειμερινού ή του εαρινού εξαμήνου, να παρατείνεται μέχρι ένα (1) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή και ο χρόνος φοίτησης.
5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ή σε εξαιρετικές συνθήκες που καθιστούν αδύνατη τη συνέχιση της φοίτησης, όπως ιδίως σε περιπτώσεις λόγων υγείας, είναι δυνατό με απόφαση της ΓΣΕΣ να αναστέλλεται η φοίτηση για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπολείπεται του ενός (1) εξαμήνου ούτε να υπερβαίνει συνολικά τα δύο (2) εξάμηνα σπουδών.
6. Πέραν των χρονικών ορίων των παραγράφων 3-5 ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
7. Τα εξάμηνα διδασκαλίας των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών έχουν την ακόλουθη διάρκεια: Το χειμερινό εξάμηνο διαρκεί από τις αρχές Οκτωβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους έως το τέλος Ιανουαρίου. Κατά την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου διενεργούνται οι προφορικές ή γραπτές εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου. Το εαρινό εξάμηνο διαρκεί από την δεύτερη εβδομάδα του Φεβρουαρίου έως το τέλος Μαΐου του αντιστοίχου έτους. Εντός του Ιουνίου διενεργούνται οι προφορικές ή γραπτές εξετάσεις του εαρινού εξαμήνου. Κατά τον μήνα Σεπτέμβριο διενεργούνται οι επαναληπτικές εξετάσεις τόσο του χειμερινού όσο και του εαρινού εξαμήνου.
8. Η φοίτηση στο επόμενο εξάμηνο προϋποθέτει καταρχήν επιτυχή περάτωση των σπουδών του προηγούμενου εξαμήνου καθώς και επιτυχή συμμετοχή στις αντίστοιχες εξετάσεις όλων των μαθημάτων του εξαμήνου. Φοιτητής που αποτυγχάνει, και κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, στις εξετάσεις μαθήματος οποιουδήποτε εξαμήνου ή απέχει από τις εξετάσεις αυτές, οφείλει να επαναλάβει τη φοίτηση ως προς το μάθημα στο οποίο απέτυχε καταρχήν στο χειμερινό ή εαρινό αντίστοιχα εξάμηνο του επόμενου έτους. Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιλέξει την παράταση των σπουδών του για να παρακολουθήσει το μάθημα στο οποίο απέτυχε, υποβάλει αίτηση παράτασης του χρόνου φοίτησης σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου, κατοχυρώνονται όμως τα μαθήματα στα οποία φοίτησε επιτυχώς. Αν ο φοιτητής απορριφθεί και πάλι ή απέχει από τις εξετάσεις, έχοντας εξαντλήσει τον χρόνο ανώτατης διάρκειας των σπουδών (περιλαμβανομένης της παράτασης), διαγράφεται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
9. Γλώσσα διδασκαλίας στο ΠΜΣ είναι η ελληνική.

10. Κάθε μάθημα διδάσκεται τουλάχιστον δύο ώρες την εβδομάδα ανάλογα με το ειδικότερο πρόγραμμα μαθημάτων. Τυχόν απώλεια ωρών διδασκαλίας εξαιτίας οποιουδήποτε λόγου, πέραν των επίσημων αργιών του Πανεπιστημίου, αναπληρώνεται από τους διδάσκοντες σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται εγκαίρως.

11. Το πρόγραμμα των μαθημάτων με τα ονόματα των διδασκόντων ανά εξάμηνο σπουδών και ανά μάθημα μετά από την έγκρισή του από τη ΓΣΕΣ δημοσιεύεται και αναρτάται κατ' έτος στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ. Στον Οδηγό Σπουδών περιέχονται επίσης πληροφορίες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φοιτητών, καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία των επιμέρους κατευθύνσεων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 8

Πρόγραμμα Σπουδών

1. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει: α) την παρακολούθηση ενός επιστημονικού αντικειμένου της κατεύθυνσης, διδασκόμενου στα τρία (3) πρώτα εξάμηνα, το οποίο ο φοιτητής επιλέγει ως κύριο· β) την παρακολούθηση δύο (2) άλλων μαθημάτων σε κάθε εξάμηνο (α', β', γ') γ) την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας στο επιστημονικό αντικείμενο που ο φοιτητής επιλέγει ως κύριο, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος το αντικείμενο αυτό, τον οποίο επιλέγει ο φοιτητής μεταξύ των διδασκόντων όλων των εξαμήνων σπουδών. Η διπλωματική εργασία ολοκληρώνεται και αξιολογείται (κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρ. 9 παρ. 4) τον Ιούνιο ή τον Σεπτέμβριο μετά από την λήξη του δ' εξαμήνου σπουδών.

2. Τα διδασκόμενα μαθήματα ορίζονται ανά κατεύθυνση ως ακολούθως:

α. Κατεύθυνση Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου:

Α' εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα:

1. Αστικό Δίκαιο Ι, 2. Αστικό Δικονομικό Δίκαιο Ι, 3. Εργατικό Δίκαιο Ι

Β' εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα:

1. Αστικό Δίκαιο ΙΙ 2. Αστικό Δικονομικό Δίκαιο ΙΙ, 3. Εργατικό Δίκαιο ΙΙ

Γ' εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα:

1. Αστικό Δίκαιο ΙΙΙ 2. Αστικό Δικονομικό Δίκαιο ΙΙΙ 3. Εργατικό Δίκαιο ΙΙΙ

Δ' εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

β. Κατεύθυνση Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης:

Α' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Συνταγματικό Δίκαιο Ι, 2. Διοικητικό Δίκαιο Ι, 3. Δημοσιονομικό-Φορολογικό Δίκαιο Ι, 4. Πολιτική Επιστήμη Ι, 5. Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο Ι, 6. Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία Ι

Β' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙ, 2. Διοικητικό Δίκαιο ΙΙ, 3. Δημοσιονομικό-Φορολογικό Δίκαιο ΙΙ, 4. Πολιτική Επιστήμη ΙΙ, 5. Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο ΙΙ, 6. Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία ΙΙ

Γ' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙΙ, 2. Διοικητικό Δίκαιο ΙΙΙ, 3. Δημοσιονομικό-Φορολογικό Δίκαιο ΙΙΙ, 4. Πολιτική Επιστήμη ΙΙΙ, 5. Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο Ι, 6. Διοικητική Επιστήμη

Δ' εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Από τα τρία συνολικά μαθήματα του κάθε εξαμήνου οι φοιτητές οφείλουν να επιλέξουν δύο από την Α' κατηγορία μαθημάτων: Συνταγματικό Δίκαιο, Διοικητικό Δίκαιο, Δημοσιονομικό-Φορολογικό Δίκαιο, Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο, Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο και ένα από την Β' κατηγορία μαθημάτων: Πολιτική Επιστήμη, Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία, Διοικητική Επιστήμη.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη αίτηση, η Γ.Σ. του Τομέα Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης μπορεί να επιτρέψει σε φοιτητές να επιλέξουν τρία μαθήματα από την Α' κατηγορία ή δύο μαθήματα από την Β' κατηγορία και ένα από την Α'.

Οι φοιτητές που θα επιλέξουν να παρακολουθήσουν στο Α' και Β' εξάμηνο τα μαθήματα Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο και Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία, στο Γ' εξάμηνο θα παρακολουθήσουν τα μαθήματα Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο και Διοικητική Επιστήμη αντίστοιχα.

γ. Κατεύθυνση Διεθνών Σπουδών:

Α' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο Ι, 2. Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο Ι, 3. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ι, 4. Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο Ι, 5. Συγκριτικό Δίκαιο Ι, 6. Δίκαιο Καταστάσεως Αλλοδαπών Ι, 7. Διπλωματική Ιστορία Ι, 8. Διεθνείς Σχέσεις Ι, 9. Η προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έδρα Jean Monnet) Ι

Β' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο ΙΙ, 2. Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο ΙΙ, 3. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΙΙ, 4. Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο ΙΙ, 5. Συγκριτικό Δίκαιο ΙΙ, 6. Δίκαιο Καταστάσεως Αλλοδαπών ΙΙ, 7. Διπλωματική Ιστορία ΙΙ, 8. Διεθνείς Σχέσεις ΙΙ, 9. Η προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έδρα Jean Monnet) ΙΙ

Γ' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο ΙΙΙ, 2. Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο ΙΙΙ, 3. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΙΙΙ, 4. Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο ΙΙΙ, 5. Συγκριτικό Δίκαιο ΙΙΙ, 6. Δίκαιο Καταστάσεως Αλλοδαπών ΙΙΙ, 7. Δι-

πλωματική Ιστορία ΙΙΙ, 8. Διεθνείς Σχέσεις ΙΙΙ, 9. Η προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έδρα Jean Monnet) ΙΙΙ

Δ' εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

δ. Κατεύθυνση Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου:

Α' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Δίκαιο Εταιριών Ι, 2. Δίκαιο Εμπορικών Δικαιοπραξιών Ι, 3. Δίκαιο Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Δίκαιο Προστασίας Καταναλωτή Ι, 4. Ναυτικό Δίκαιο Ι, 5. Τραπεζικό Δίκαιο Ι

Β' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Δίκαιο Εταιριών ΙΙ, 2. Δίκαιο Εμπορικών Δικαιοπραξιών ΙΙ, 3. Δίκαιο Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Δίκαιο Προστασίας Καταναλωτή ΙΙ, 4. Ναυτικό Δίκαιο ΙΙ, 5. Τραπεζικό Δίκαιο ΙΙ

Γ' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Δίκαιο Εταιριών ΙΙΙ, 2. Δίκαιο Εμπορικών Δικαιοπραξιών ΙΙΙ, 3. Δίκαιο Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Δίκαιο Προστασίας Καταναλωτή ΙΙΙ, 4. Ναυτικό Δίκαιο ΙΙΙ, 5. Τραπεζικό Δίκαιο ΙΙΙ

Δ' εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

ε. Κατεύθυνση Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου:

Α' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Εκκλησιαστικό Δίκαιο Ι, 2. Ιστορία του Ελληνικού και Ρωμαϊκού Δικαίου Ι, 3. Κοινωνιολογία του Δικαίου Ι, 4. Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου Ι, 5. Δίκαιο και Πληροφορική Ι,

Β' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Εκκλησιαστικό Δίκαιο ΙΙ, 2. Ιστορία του Ελληνικού και Ρωμαϊκού Δικαίου ΙΙ, 3. Κοινωνιολογία του Δικαίου ΙΙ, 4. Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου ΙΙ, 5. Δίκαιο και Πληροφορική ΙΙ,

Γ' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Εκκλησιαστικό Δίκαιο ΙΙΙ, 2. Ιστορία του Ελληνικού και Ρωμαϊκού Δικαίου ΙΙΙ, 3. Κοινωνιολογία του Δικαίου ΙΙΙ, 4. Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου ΙΙΙ, 5. Δίκαιο και Πληροφορική ΙΙΙ,

Δ' εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

στ. Κατεύθυνση Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών:

Α' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Ποινικό Δίκαιο Ι, 2. Ποινική Δικονομία Ι, 3. Ειδικό Ποινικό Νόμοι-Διεθνές και Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο Ι, 4. Εγκληματολογία – Σωφρονιστική Ι, 5. Φιλοσοφία Ποινικού Δικαίου Ι, 6. Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο Ι, 7. Ποινικό Δίκαιο των Ανηλίκων Ι

Β' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Ποινικό Δίκαιο ΙΙ, 2. Ποινική Δικονομία ΙΙ, 3. Ειδικό Ποινικό Νόμοι-Διεθνές και Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο ΙΙ, 4. Εγκληματολογία – Σωφρονιστική ΙΙ, 5. Φιλοσοφία Ποινικού Δικαίου ΙΙ, 6. Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο ΙΙ, 7. Ποινικό Δίκαιο των Ανηλίκων ΙΙ

Γ' εξάμηνο

Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα (3 από τα κάτωθι):

1. Ποινικό Δίκαιο ΙΙΙ, 2. Ποινική Δικονομία ΙΙΙ, 3. Ειδικό Ποινικό Νόμοι-Διεθνές και Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο ΙΙΙ, 4. Εγκληματολογία – Σωφρονιστική ΙΙΙ, 5. Φιλοσοφία Ποινικού Δικαίου Ι, 6. Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο Ι, 7. Ποινικό Δίκαιο των Ανηλίκων Ι

Δ' εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Τα μαθήματα Φιλοσοφία Ποινικού Δικαίου, Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο και Ποινικό Δίκαιο των Ανηλίκων διδάσκονται εφόσον ο Τομέας αποφασίσει ότι έχει τη δυνατότητα να τα προσφέρει.

Το αναλυτικό πρόγραμμα των μαθημάτων κάθε κατεύθυνσης ανά εξάμηνο σπουδών, με τις ώρες διδασκαλίας και τους διδάσκοντες, ανακοινώνεται εντός των μηνών Απριλίου-Μαΐου κάθε έτους και εγκρίνεται από τη ΓΣΕΣ.

3. Το κύριο επιστημονικό αντικείμενο επιλέγεται:

α) Για την κατεύθυνση Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου, μεταξύ των τριών αυτών μαθημάτων.

β) Για την κατεύθυνση Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης, μεταξύ των υπ' αριθμ. 1-4 μαθημάτων.

γ) Για την κατεύθυνση Διεθνών Σπουδών, μεταξύ των εννέα μαθημάτων αυτής.

δ) Για την κατεύθυνση Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου, μεταξύ των πέντε μαθημάτων αυτής.

ε) Για την κατεύθυνση Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου, μεταξύ των πέντε μαθημάτων αυτής.

στ) Για την κατεύθυνση Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών, μεταξύ των υπ' αριθμ. 1-4 μαθημάτων.

4. Επίσης μπορούν να παρακολουθήσουν ένα εξάμηνο ξένης γλώσσας, επιλέγοντας μία από τις διδασκόμενες γλώσσες, σύμφωνα με το πρόγραμμα μαθημάτων, στο πρώτο έτος των σπουδών τους, ως πρόσθετο προαιρετικό μάθημα.

5. Τα μαθήματα του εξαμήνου διδάσκονται επί 2 ώρες τουλάχιστον εβδομαδιαίως.
6. Η δήλωση επιλογής των μαθημάτων του εξαμήνου, όπου απαιτείται, γίνεται μαζί με την αίτηση εγγραφής του φοιτητή. Η επιλογή του κυρίου επιστημονικού αντικειμένου γίνεται πριν τη λήξη του α' εξαμήνου σπουδών.
7. Η αλλαγή της δήλωσης των επιλεγόμενων μαθημάτων επιτρέπεται μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του α' και γ' εξαμήνου.
8. Οι φοιτητές που δεν επιθυμούν να αλλάξουν τα επιλεγέντα μαθήματα δεν χρειάζεται να επαναλάβουν την αρχική δήλωση επιλογής.
9. Οι φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών έχουν τη δυνατότητα επιλογής ενός επιπλέον προαιρετικού μαθήματος στη διάρκεια των σπουδών τους, ακόμη και άλλης κατεύθυνσης εφόσον γίνονται δεκτοί από τον διδάσκοντα το μάθημα σε αυτήν. Ο βαθμός του προαιρετικού μαθήματος δεν υπολογίζεται στην τελική βαθμολογία αποφοίτησης από το πρόγραμμα.
10. Ο βαθμός στο μάθημα της ξένης γλώσσας δεν υπολογίζεται στον τελικό βαθμό του ΜΔΕ.
11. Η διδασκαλία των μαθημάτων κάθε κατεύθυνσης (τόσο των υποχρεωτικών όσο και των κατ' επιλογή) αποσκοπεί στην εμβάθυνση σε επιμέρους πεδία του διδασκόμενου επιστημονικού αντικειμένου, στην προώθηση της επίγνωσης των διδασκόμενων θεσμών μέσω της ιστορικής, συγκριτικής, κοινωνιολογικής, φιλοσοφικής και συστηματικής-δογματικής προσέγγισης των θεσμών, στην καλλιέργεια της κριτικής και συστηματικής σκέψης των φοιτητών καθώς και στην μύησή τους στην επιστημονική μέθοδο έρευνας και συγγραφής. Οι σκοποί αυτοί επιδιώκονται με τον συνδυασμό ιδίως των ακόλουθων μεθόδων διδασκαλίας: α) παρουσίασης από τον διδάσκοντα των θεμελίων της εκάστοτε θεματικής και των αξόνων προσανατολισμού σε αυτή, β) κριτικού διαλόγου, στον οποίο προκαλούνται οι φοιτητές, γ) κριτικής αποτίμησης θέσεων της θεωρίας και της νομολογίας ως προς τα συζητούμενα θέματα, δ) παρουσίασης εισηγήσεων εκ μέρους των φοιτητών και συζήτηση επ' αυτών, ε) εκπόνηση αναλυτικής εργασίας για κάθε εξαμηνιαίο μάθημα με εμβάθυνση στο θέμα αναφοράς, με επαρκή βιβλιογραφική κάλυψη και επεξεργασία δεδομένων της εθνικής και διεθνούς νομολογίας καθώς και κριτικό διάλογο αναφορικά με αυτά, στ) εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας από κάθε φοιτητή.
12. Τα μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών διδάσκονται από καθηγητές και λέκτορες της Σχολής. Στην διδασκαλία είναι δυνατόν, μετά από απόφαση της ΓΣΕΣ της Σχολής, λαμβανόμενη ύστερα από πρόταση των οικείων τομέων, να προσκαλούνται να συμμετάσχουν και αποχωρήσαντες λόγω συνταξιοδότησης καθηγητές της Σχολής καθώς και επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, με ερευνητικό έργο στο διδασκόμενο αντικείμενο ή με αξιόλογη σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (υπό την ιδιότητά τους πχ. ως δικαστών ή διακεκριμένων δικηγόρων κλπ.)
13. Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ανατίθεται από τη ΓΣΕΣ της Σχολής ύστερα από πρόταση των καθηγητών και λεκτόρων της κάθε κατεύθυνσης.

Άρθρο 9

Έλεγχος Σπουδών και επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ΠΜΣ

1. Την εποπτεία των προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει η Επιτροπή Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής, η οποία μεριμνά για την τήρηση του παρόντος κανονισμού και την εφαρμογή του προγράμματος και των επιμέρους προγραμμάτων των μαθημάτων κάθε κατεύθυνσης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Ανώτατο όργανο, αποφαινόμενο επί των προτάσεων της Επιτροπής, είναι η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης της Σχολής.

2. Οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών οφείλουν να παρακολουθούν τακτικά όλα τα μαθήματα του προγράμματος, τα οποία επέλεξαν και να μετέχουν ενεργά στις συζητήσεις, τις εισηγήσεις και τις εν γένει διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του προγράμματος της κατεύθυνσης που ακολουθούν. Η παρουσία τους ελέγχεται από τον διδάσκοντα και η επίδοσή τους αξιολογείται διαρκώς από αυτόν. Σε κάθε εξαμηνιαίο μάθημα οφείλουν να συγγράψουν επίσης εργασία όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 8 παρ.11ε.

3. Η τελική αξιολόγηση και βαθμολόγηση όλων των μαθημάτων γίνεται με προφορικές ή γραπτές εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 7 και 8. Στην τελική αξιολόγηση των μαθημάτων λαμβάνεται υπόψη τυχόν συμμετοχή του φοιτητή με εισήγηση ή παρέμβαση στο ετήσιο συνέδριο μεταπτυχιακών σπουδών της Σχολής, και συνεκτιμάται από τους αρμόδιους διδάσκοντες κατά τη διαμόρφωση του τελικού του βαθμού στο/α αντίστοιχο/α μάθημα/τα ή στη διπλωματική εργασία.

4. Η αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρ. 8 παρ. 1. Η τελική έγκριση της διπλωματικής εργασίας, μετά από την εκπόνηση και την κατάθεσή της, προϋποθέτει την υποστήριξη της ενώπιον τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, στην οποία μετέχουν ο επιβλέπων καθηγητής και άλλοι δύο διδάσκοντες καθηγητές της ίδιας κατεύθυνσης. Η επιτροπή δίδει τον τελικό βαθμό της διπλωματικής.

5. Στην τελική αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής μπορεί να προσέλθει μόνο μετά από την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών των τριών πρώτων εξαμήνων.

6. Η διπλωματική εργασία συγγράφεται στην ελληνική γλώσσα. Με αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ είναι δυνατή η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας σε άλλη γλώσσα.

Άρθρο 10

Πιστωτικές μονάδες (ECTS) και παράρτημα διπλώματος

1. Η φοίτηση στο ΠΜΣ της Νομικής και η απόκτηση του Διπλώματος αντιστοιχεί σε 120 πιστωτικές μονάδες, κατανεμόμενες ανά 30 για κάθε εξάμηνο. Ειδικότερα ο φόρτος εργασίας με τον οποίο επιβαρύνεται ανά μάθημα ο φοιτητής αποτιμάται ως εξής: α) δέκα (10) πιστωτικές μονάδες για κάθε μάθημα εκάστου εξαμήνου σπουδών για τα τρία εξάμηνα διδασκαλίας, β) τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας στο δ' εξάμηνο.

2. Το ΠΜΣ απεικονίζεται, σε επίπεδο πιστωτικών μονάδων, στο σύνολό του ως εξής:

Α' εξάμηνο:

3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες = 30 ECTS

Σύνολο: 30 ECTS

Β' εξάμηνο:

3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες = 30 ECTS

Σύνολο: 30 ECTS

Γ' εξάμηνο:

3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες = 30 ECTS

Σύνολο: 30 ECTS

Δ' εξάμηνο:

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας = 30 ECTS

Σύνολο: 30 ECTS

Γενικό Σύνολο: 120 ECTS

3. Στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης επισυνάπτεται παράρτημα διπλώματος, ως προς το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-07 (ΦΕΚ 1466 τ. β').

Άρθρο 11

Βαθμός Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ)

1. Η βαθμολογική κλίμακα για όλα τα μαθήματα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα (0-10). Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.
2. Ο φοιτητής, ο οποίος επέτυχε σε όλες τις προβλεπόμενες δοκιμασίες του προγράμματος σπουδών της κατεύθυνσης που ακολουθεί, λαμβάνει ΜΔΕ στην κατεύθυνση αυτή.
3. Διπλωματούχος καθίσταται ο φοιτητής με την ανακοίνωση του αποτελέσματος της τελικής αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας από την τριμελή εξεταστική επιτροπή στη Γραμματεία της Σχολής.
4. Ο φοιτητής, για να λάβει το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, υποχρεούται να καταθέσει τη διπλωματική του εργασία σε ηλεκτρονική μορφή στις υπηρεσίες πληροφόρησης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ.
5. Για τον υπολογισμό του βαθμού του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος (συμπεριλαμβανομένης της διπλωματικής εργασίας στο δ' εξάμηνο) με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΜΔΕ. Ο βαθμός του ΜΔΕ υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου.
6. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι αποφάσεις της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Β. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Άρθρο 12

Προϋποθέσεις – προσόντα εγγραφής για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής – ορισμός τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχουν πτυχιούχοι Νομικής που είναι κάτοχοι ΜΔΕ Νομικής της ημεδαπής ή αντίστοιχων Σχολών ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής ή κάτοχοι ΜΔΕ κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών, ανθρωπιστικών επιστημών, διεθνών σχέσεων και δημόσιας διοίκησης.

2. Ειδικά για τις κατευθύνσεις του ΠΜΣ: α. Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης, β. Διεθνών Σπουδών, γ. Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου, δ. Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου καθώς και ε. για το επιστημονικό πεδίο της εγκληματολογίας δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν και πτυχιούχοι συγγενών προς τις πιο πάνω κατευθύνσεις ή πεδία αντικειμένων Τμημάτων ή Σχολών Πανεπιστημίων πέραν της Νομικής, και ειδικότερα των κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών, διεθνών σχέσεων και δημόσιας διοίκησης, που είναι κάτοχοι ΜΔΕ Νομικής ή των προαναφερόμενων συγγενών Τμημάτων ή Σχολών ΑΕΙ.

3. Η αίτηση για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής κατατίθεται στη γραμματεία της Σχολής και μπορεί να υποβληθεί σε όλη τη διάρκεια του έτους. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης είναι: αντίγραφο του πτυχίου, του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης, του βιογραφικού σημειώματος, της αστυνομικής ταυτότητας και μία (1) φωτογραφία.

Η αποδοχή της αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνεται μετά από πρόταση των καθηγητών και λεκτόρων της κατεύθυνσης του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στην οποία ανήκει το γνωστικό αντικείμενο που υπάγεται κατά βάση η θεματική της προτεινόμενης διατριβής. Η αίτηση εγγραφής μπορεί να απορριφθεί ή να αναβληθεί η αποδοχή της για το προσεχές ακαδημαϊκό έτος, όταν ο υποψήφιος δεν κρίνεται επαρκώς προετοιμασμένος επιστημονικά, οι επιδόσεις του στο ΠΜΣ δεν τον καθιστούν συνολικά ικανό για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ή αν λόγω μεγάλου αριθμού υποψηφίων διδασκόντων δεν υπάρχει δυνατότητα για ανάληψη της επίβλεψής του από καθηγητή α΄ βαθμίδας, ή αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρο καθηγητή.

4. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης της Σχολής, και ύστερα από εισήγηση των διδασκόντων της κατεύθυνσης του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στην οποία υπάγεται το γνωστικό αντικείμενο της διατριβής, τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι καθηγητής της Σχολής και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή α΄ βαθμίδας ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή, και δύο άλλους καθηγητές ή λέκτορες της Σχολής ή άλλου Τμήματος/Σχολής του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ή και αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές ΑΕΙ. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του.

5. Στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή είναι δυνατόν να ορίζονται ως μέλη και καθηγητές και λέκτορες τα οποία είναι σε άδεια. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, σε συνεργασία με τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα, υποβάλλει έκθεση προόδου στη ΓΣΕΣ στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση επιβλέποντος καθηγητή ή μέλους της Συμβουλευτικής Επιτροπής με ειδικά αιτιολογημένα και τεκμηριωμένα απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης. Ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης δεν μπορεί να συνιστά λόγο αντικατάστασης.

Άρθρο 13

Χρονική διάρκεια για απονομή ΔΔ

Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Το ανώτατο χρονικό όριο εκπόνησης ΔΔ, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη. Κατά περίπτωση, μπορεί να δίνεται παράταση για ένα (1) ημερολογιακό έτος, με απόφαση της ΓΣΕΣ, μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση της συμβουλευτικής επιτροπής. Η πάροδος και του χρόνου παράτασης συνεπάγεται την απώλεια της ιδιότητας του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα/ος και την αφαίρεση του θέματος της διδακτορικής διατριβής, με απόφαση της ΓΣΕΣ.

Άρθρο 14

Πρόγραμμα για τη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος

1. Εκτός της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, οι υποψήφιοι διδάκτορες είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν μαθήματα τα οποία υποδεικνύονται από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή.

Είναι ακόμη δυνατή η παρακολούθηση από τον υποψήφιο διδάκτορα των μαθημάτων ενός ή δύο εξαμήνων άλλης κατεύθυνσης, εφόσον είναι σχετικά με το αντικείμενο της διατριβής.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες συμμετέχουν επίσης στη διοργάνωση και υποστήριξη ειδικών σεμιναρίων που διοργανώνουν οι διδάσκοντες ή σε ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται υπό την ευθύνη τους.

Μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε φροντιστήρια ή ασκήσεις προπτυχιακών μαθημάτων καθοδηγώντας τους φοιτητές και συμμετέχοντας στην αξιολόγηση φοιτητικών εργασιών με ωριαία αντιμισθία που βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΑΠΘ, ή με βάση τις συμβάσεις υποτροφιών τις οποίες λαμβάνουν από διάφορα Ιδρύματα. Στην περίπτωση που οι υποψήφιοι διδάκτορες λαμβάνουν υποτροφία οφείλουν να καταθέσουν τη σχετική σύμβαση αμέσως μετά την υπογραφή της στη Γραμματεία του Τμήματος.

2. Μετά την επιλογή των υποψήφιων διδασκόντων για την απονομή Διδακτορικού Διπλώματος, η Συμβουλευτική Επιτροπή, που ορίστηκε κατά την παρ. 4 του άρθρου. 12, προσδιορίζει για κάθε υποψήφιο διδάκτορα τα μαθήματα διάρκειας ενός ή δύο εξαμήνων που πρέπει να παρακολουθήσει και καθορίζει σε συνεργασία μαζί του το θέμα της διδακτορικής του διατριβής. Τα μαθήματα αυτά υποδεικνύονται σε κάθε υποψήφιο διδάκτορα από την τριμελή επιτροπή από τον κατάλογο μαθημάτων του ΠΜΣ, ανάλογα με το θέμα της διδακτορικής διατριβής ή και από άλλα ειδικά μαθήματα για υποψηφίους διδάκτορες τα οποία θα ορίζονται μετά από σχετική απόφαση της ΓΣΕΣ

3. Τα μαθήματα της προηγούμενης παραγράφου προσδιορίζονται ενόψει του θέματος της διατριβής, για την πληρέστερη και ολοκληρωμένη κατάρτιση του υποψηφίου διδάκτορα ενόψει της συγγραφής της, και δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα από δύο εξαμηνιαία μαθήματα.

Η υποχρέωση παρακολούθησης διδασκαλίας είναι δυνατόν να αντικατασταθεί με συναντήσεις (σεμινάρια) του υποψηφίου διδάκτορα με τον επιβλέποντα ή τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής ανά δεκαπενθήμερο, τα οποία του παρέχουν και το σχετικό "πιστοποιητικό παρακολούθησης".

4. Εφόσον το αντικείμενο της διατριβής έχει σχέση και με άλλη κατεύθυνση, για την οποία υπάρχει αντίστοιχο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, ένα τουλάχιστον από τα παραπάνω μαθήματα πρέπει να ανήκει στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της άλλης συναφούς προς το αντικείμενο της διατριβής κατεύθυνσης, έστω και αν αυτή διδάσκεται σε άλλες Σχολές ή Τμήματα του Πανεπιστημίου.

5. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών, ο υποψήφιος διδάκτορας παίρνει σχετικό "πιστοποιητικό παρακολούθησης" για κάθε μάθημα. Αφού συγκεντρώσει τα αντίστοιχα πιστοποιητικά, τα παραδίδει στη Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία και βεβαιώνει ότι ο φοιτητής ολοκλήρωσε την υποχρέωση παρακολούθησης μαθημάτων.

6. Η διδακτορική διατριβή συγγράφεται στην ελληνική γλώσσα. Με αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ είναι δυνατή η συγγραφή της διδακτορικής διατριβής σε άλλη γλώσσα.

7. Όταν ολοκληρωθεί και η συγγραφή της διατριβής εντός της προθεσμίας του άρθρου 13 του παρόντος, η Συμβουλευτική Επιτροπή με αίτησή της και σχετική Εισηγητική Έκθεση, όπου ενσωματώνεται και η βεβαίωση ολοκλήρωσης των υποχρεώσεων παρακολούθησης μαθημάτων του δεύτερου επιπέδου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ζητεί από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης της Σχολής τον ορισμό επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.

8. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών, ορίζει την εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από επτά (7) μέλη.

Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής και άλλοι τέσσερις καθηγητές και λέκτορες, ορισμένοι από τους οποίους μπορεί να προέρχονται από άλλα Τμήματα/Σχολές του ΑΠΘ ή άλλου ΑΕΙ. Δύο τουλάχιστον μέλη από τα τέσσερα της εξεταστικής επιτροπής πρέπει να προέρχονται από τη Νομική Σχολή του ΑΠΘ. Τα υπόλοιπα δύο μπορεί να είναι καθηγητές και λέκτορες Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές ΑΕΙ. Από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής τρία (3) ανήκουν κατά το δυνατόν στην α' βαθμίδα του καθηγητή. Όλα τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτήν, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του.

Πρόεδρος της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής είναι το αρχαιότερο από τα μέλη της, που ανήκει στη Νομική Σχολή του ΑΠΘ. Κατά τη διαδικασία εξέτασης είναι δυνατόν να συμμετέχουν ως μέλη της επιτροπής καθηγητές και λέκτορες τα οποία βρίσκονται σε εκπαιδευτική ή άλλη άδεια.

9. Ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει σε 11 τουλάχιστον αντίτυπα τη διατριβή του σε έντυπη μορφή, από τα οποία ένα κατατίθεται στη Γραμματεία, ένα στη Βιβλιοθήκη της Σχολής, ένα στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, ένα στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, και από ένα στα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται επιπλέον να καταθέσει τη διατριβή του σε ηλεκτρονική μορφή στις υπηρεσίες πληροφόρησης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος, καθώς και στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

10. Η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή αφού μελετήσει το κείμενο της διατριβής ορίζει με απόφασή της την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της δημόσιας παρουσίασης και εξέτασης του υποψήφιου διδάκτορα.

Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται στον υποψήφιο και στη Σχολή και ανακοινώνεται πέντε (5) τουλάχιστον μέρες πριν από την ημερομηνία της δημόσιας παρουσίασης.

11. Η ανάπτυξη και παρουσίαση του θέματος γίνεται δημόσια ενώπιον της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής στην ημερομηνία που ορίστηκε κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του θέματος που δεν πρέπει να διαρκέσει περισσότερο από τρία-

να λεπτά ούτε λιγότερο από δεκαπέντε, και τις απαντήσεις του υποψηφίου σε σχετικές ερωτήσεις της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, που δεν πρέπει να διαρκέσουν περισσότερο από μιάμιση ώρα, αποχωρεί το ακροατήριο και ο υποψήφιος, και ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησής του και τελικής κρίσης της διατριβής του από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή.

12. Η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή κρίνει το πρωτότυπο του περιεχομένου της διατριβής και την ουσιαστική συμβολή της στην επιστήμη καθώς και την επάρκεια του υποψηφίου στο γνωστικό αντικείμενο της διατριβής. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των πέντε τουλάχιστον μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Η διατριβή βαθμολογείται κατά την ισχύουσα κλίμακα: «άριστα», «λίαν καλώς» και «καλώς» με βάση την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Επί ισοψηφίας επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία. Αν και πάλι υπάρξει ισοψηφία υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ιδιαίτερως σημαντικής ερευνητικής συμβολής και μόνο μετά από ομόφωνη απόφαση όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής μπορεί η διατριβή να βαθμολογηθεί με το βαθμό: «άριστα με διάκριση».

13. Μετά την έγκριση συντάσσεται πρακτικό για τη διαδικασία και το αποτέλεσμα κρίσης της διατριβής, υπογραφόμενο από όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, και την επομένη ο Πρόεδρος της το διαβιβάζει μέσω της Γραμματείας της Σχολής στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης της Σχολής. Στο πρακτικό καταχωρούνται, εφ' όσον υπάρχουν, παρατηρήσεις, συστάσεις ή επιφυλάξεις μελών της επιτροπής, καθώς και κρίσεις ή ιδιαίτερες αξιολογήσεις.

Η επιτροπή επιτρέπει τη δημοσίευση της διατριβής ως τέτοιας, αφού ληφθούν υπόψη τυχόν υποδείξεις της ίδιας.

14. Πριν από την κατομολόγηση του/ης υποψήφιου/ας διδάκτορα μπορεί να δοθεί σ' αυτόν/ήν πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση της όλης διαδικασίας. Το ΔΔ (μεμβράνη) υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Κοσμήτορα και τον/την Γραμματέα της Σχολής και σφραγίζεται με τη σφραγίδα του ΑΠΘ.

Άρθρο 15

Αναγόρευση διδασκόντων

Η κατομολόγηση των διδασκόντων γίνεται μέχρι τρεις (3) φορές κάθε ακαδημαϊκό έτος, σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης της Σχολής αναγορεύει, αφού διαβαστεί από τον Πρόεδρό της σε δημόσια συνεδρίαση το πρακτικό της εξεταστικής επιτροπής, τον υποψήφιο σε διδάκτορα. Στη συνεδρίαση αυτή της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύγκλησης παρίσταται και ο Πρύτανης ή ένας από τους Αναπληρωτές Πρύτανη του Πανεπιστημίου. Σε περίπτωση που οι διδάκτορες της Σχολής είναι παραπάνω από ένας, τον όρκο ή/και την πανηγυρική διαβεβαίωση διαβάζει αυτός που έχει λάβει τον μεγαλύτερο βαθμό από την επταμελή εξεταστική επιτροπή.

Για όσους/όσες δεν επιθυμούν να δώσουν όρκο θρησκευτικού τύπου, επιτρέπεται απλή επίκληση της τιμής και της συνείδησής τους.

Γ. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Λογοκλοπή-Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία

1. Καταθέτοντας οποιαδήποτε εργασία, μεταπτυχιακή ή διδακτορική διατριβή, ο/η φοιτητής/τρια ή ο υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

2. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας (ή μέρους αυτής) κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας (ή μέρους αυτής) άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της ΓΣΕΣ για διαγραφή του/της μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας ή υποψήφιου/ας διδάκτορα.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας καθηγητή/τριας- η ΓΣΕΣ μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας ή υποψήφιου/ας διδάκτορα.

3. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή μετά τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος ή διπλώματος μεταπτυχιακής ειδίκευσης, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Νομικής Σχολής.

Άρθρο 17**Διεθνείς συμφωνίες**

Η Σχολή συμμετέχει σε κοινά με άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ειδίκευσης ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής και απονομής κοινού διδακτορικού διπλώματος ή διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών που συνάπτονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές προβλέψεις.

Άρθρο 18**Διδάσκοντες**

Οι καθηγητές και λέκτορες της Σχολής αναλαμβάνουν τη διδασκαλία των μαθημάτων, δεν επιτρέπεται όμως να απασχολούνται αποκλειστικά στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο/Η Πρόεδρος της Επιτροπής Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του/της με μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του/της υποχρεώσεις. Στο ΠΜΣ μπορούν να συμμετέχουν επίσης καθηγητές και λέκτορες άλλων τμημάτων του ΑΠΘ ή άλλου ΑΕΙ, τα οποία διδάσκουν το αυτό αντικείμενο ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους που διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του ΠΜΣ. Για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών απασχολούνται μέλη ΕΕΠ.

Άρθρο 19**Άτομα με ειδικές ανάγκες**

Εάν αποδεικνύονται λόγοι υγείας που καθιστούν αδύνατη τη συμμετοχή του υποψηφίου ειδικά στη γραπτή εξέταση, τότε η εξέταση γίνεται προφορικά στον ίδιο χρόνο και με τα ίδια θέματα.

Άρθρο 20
Υλικοτεχνική υποδομή

Για το ΠΜΣ χρησιμοποιείται η υλικοτεχνική υποδομή της Νομικής Σχολής, η οποία και επαρκεί.

Άρθρο 21
Μεταβατικές διατάξεις

1. Διατηρείται σε ισχύ η μεταβατική διάταξη του άρθρου 19 του οικείου εσωτερικού κανονισμού μεταπτυχιακών σπουδών που εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης του ΑΠΘ στη συνεδρίασή της με αριθμό 137/23-5-2012, για τις κατηγορίες προσώπων τις οποίες αφορά.

2. Οι εισαχθέντες στο ΠΜΣ έως και το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 θα εξακολουθήσουν να διέπονται από το καθεστώς που ίσχυε κατά την έναρξη της φοίτησής τους.